



Toekomstvisie toerisme

Holwerd aan Zee



Opdrachtgever: Holwerd aan Zee
Docentbegeleider: Adrienne Deelder, Docent aan de Hogeschool InHolland Delft

Auteurs: Lars Klein, Remco Kraaijeveld, Sophie van Ockenburg,
Tsjerk van der Veen en Emma Jense

Opleiding: Landscape & Environment Management

Plaats: Delft
Datum: 30 - 06 - 2017

Toekomstvisie toerisme

Holwerd aan Zee

| | | |
|--------------------------|---|--|
| Locatie | : | <i>Delft</i> |
| Projectbegeleider | : | <i>Adrienne Deelder</i> |
| Projectdeelnemers | : | <i>Lars Klein Remco Kraaijeveld, Sophie van Ockenburg Emma Jense Tsjerk van der Veen</i> |
| Opdrachtgever | : | <i>Werkgroep Holwerd aan Zee</i> |
| Datum | : | <i>30-06-2017</i> |

Samenvatting

Om de krimp van Holwerd tegen te gaan en het gebied tegelijkertijd aantrekkelijker te maken voor toerisme is er een toekomstvisie uitgewerkt voor Holwerd. Hier zijn de drie V's (Vervoer, Verblijf en Vermaak) en de drie P's (People, Planet en Profit) voor uitgewerkt. Deze zijn vervolgens tegen over elkaar gezet in een matrix om te verduidelijken hoe dit wordt toegepast in Holwerd.

Vanuit het benchmarkonderzoek in het eerste deel van het Coast project is gebleken dat door een imago aan Goeree Overflakkee te koppelen, dit positieve uitwerkingen heeft gehad. Zo is er een eigen identiteit gecreëerd voor Goeree Overflakkee. Dit heeft niet alleen het draagvlak onder de bewoners vergroot, Goeree heeft zo meer naamsbekendheid verkregen en is toeristische geworden. Holwerd zal zich dan ook gaan profileren als Healthy Holwerd en zo een eigen imago verkrijgen.

In Hotel Healthy Holwerd is het mogelijk om helemaal tot rust te komen in een duurzame en natuurvriendelijke omgeving. Er is een hotel gerealiseerd op een terp in het nieuw aangelegde spoelmeer. Er kan gebruikt gemaakt worden van natuurlijke lokale producten in het Wellness gedeelte van het hotel. De bouw van het hotel zal zo milieuvriendelijk mogelijk plaatsvinden. Het dak van het hotel beschikt over een groen dak. Het hotel verkrijgt zo een natuurlijke uitstraling en is passend in omgeving. Er kan zo verbleven worden in de bijzondere natuur van Holwerd, wat zelfs onderdeel is van het UNESCO-werelderfgoed. Holwerd zal voorop gaan lopen op het gebied van duurzaamheid, door gebruik te maken van duurzame energiebronnen, lokale en/of biologische producten en innovatie ontwikkelen op het gebied van een duurzame toekomst.

Door de nieuwe ontwikkelingen in het dorp ontstaat er meer werkgelegenheid, wat de krimp van het dorp tegen kan gaan. Bij deze ontwikkelingen moeten zoveel mogelijk de lokale ondernemers en bewoners betrokken worden. Doordat het gebied toeristisch wordt, ontstaan er meer kansen voor ondernemers in gebied. Doordat er meer voorzieningen verschijnen zal het gebied uiteindelijk nog aantrekkelijker worden voor toeristen, wat weer zal leiden tot meer werkgelegenheid. Door de duurzame ontwikkelingsrichtingen die verder staan beschreven in het verslag zal Holwerd een voorloper zijn op het gebied van duurzaamheid in Nederland. Dit draagt bij aan het Healthy Holwerd imago en zal zo weer meer doelgroepen aanspreken. Uit de doelgroepenanalyse kwamen de verschillende doelgroepen voor Holwerd naar voren. Er wordt gericht op de vakantiegangers, eco-toeristen, natuurtoeristen, dagjesmensen en fietsers.

Rond het spoelmeer worden wandel- en fietsroutes aangelegd. Vanuit het hotel worden excursies georganiseerd naar de kwelder voor de natuurliefhebbers. Verder kunnen toeristen kiezen om in het hotel te blijven aangezien er al veel voorzieningen aanwezig zijn, of kunnen zij kiezen om een bezoek te brengen aan het centrum van Holwerd. Zo wordt de rustieke karakter van het dorp zoveel mogelijk behouden en wordt het gebied tegelijkertijd toeristische.

Inhoudsopgave

| | |
|--|----|
| Samenvatting..... | 3 |
| 1. Inleiding..... | 5 |
| 2. Holwerd aan Zee..... | 6 |
| 3. Toekomstvisie..... | 8 |
| 3.1 Aanleiding visie..... | 8 |
| 3.2 3V's en 3P's..... | 8 |
| 3.3 3P en 3V matrix..... | 10 |
| 4. Onderbouwing visie..... | 15 |
| 4.1 Doelgroepenanalyse..... | 15 |
| 4.2 Onderbouwing toekomstvisie..... | 17 |
| 5. Maatschappelijke kosten batenanalyse..... | 20 |
| 6. Ontwerp (Hotel) Healthy Holwerd..... | 22 |
| 7. Conclusie..... | 28 |
| 8. Aanbeveling..... | 29 |
| Bibliografie..... | 30 |
| Bijlage factsheet Holwerd aan Zee..... | 31 |

1. Inleiding

Dit verslag is een vervolg op de eerste fase van het Coast project. In de eerste fase is er een benchmarkonderzoek gehouden naar referentieplaats Goeree Overflakkee. Er werd hier voornamelijk gekeken hoe de krimp is tegengegaan en of hier lessen voor Holwerd uit getrokken konden worden. In dit verslag wordt het tweede deel van het Coast project uitgewerkt en is er een toekomstvisie voor Holwerd gerealiseerd.

Voor de opdrachtgever, de Werkgroep Holwerd aan Zee, is de belangrijkste doelstelling de krimp van het dorp tegengaan. Er zijn ideeën uitgewerkt voor Holwerd wat het dorp nieuw leven in zal blazen. De opgestelde toekomstvisie, Healthy Holwerd, zal het dorp meer toeristisch, duurzamer en levendiger maken. Er wordt op een specifieke doelgroep geoogd, die gezond en bewust in het leven staat en houdt van de natuur en buiten zijn. Hierbij wordt vooral gekeken naar de eco-toerist, de luxere toerist, de natuurtoerist, de eco-toerist en de dagjestoerist.

Het Hotel Healthy Holwerd zal in het nieuwe spoelmeer op een (derde) terp gerealiseerd worden. Het hotel zal over een natuurlijke uitstraling beschikken en passend zijn in de omgeving. Het hotel wordt duurzaam ingericht met het oog op Wellness en gezondheid. Toeristen kunnen hier volledig tot rust komen en toch als zij dat willen genieten van de prachtige omgeving, of een bezoek brengen aan het dorp. Holwerd zal in het algemeen beschikken over een duurzaam imago. Holwerd zal een voorloper zijn op het gebied van duurzaamheid en hier een voorbeeld in zijn.

De toekomstvisie zal verdere verduidelijking bieden van hoe Holwerd eruit zal komen te zien, wat Holwerd aantrekkelijk maakt voor recreanten en hoe dit het best behaald kan worden. Uitwerkingen voor de realisatie van het plan staan beschreven in het verslag. De toekomstvisie is onderbouwd met het toepassen van de drie P's (People, Planet en Profit) en de drie V's (Vervoer, Verblijf en Vermaak). Er is hierbij gekeken hoe het concept Healthy Holwerd het best duurzaam uitgewerkt kon worden en hoe dit in relatie zal staan met de lokale bevolking van het dorp. Hier is een matrix voor opgesteld. Verder zijn er schetsen, dwarsdoorsnedes en sfeerbeelden gemaakt van Holwerd en van het Hotel Healthy Holwerd om een beeld te vormen van hoe de toekomstvisie voor Holwerd eruit zal komen te zien.

2. Holwerd aan Zee

Voordat de toekomstvisie voor het dorp Holwerd wordt beschreven zal in dit hoofdstuk, aan de hand van een aantal feiten, kennis worden gemaakt met het dorp. In een factsheet zijn een aantal opvallende feiten weergegeven die te maken hebben met het dorp, de omgeving en zijn inwoners. Deze factsheet is als bijlage toegevoegd in het verslag en in dit hoofdstuk worden de feiten uit de factsheet toegelicht.

Het dorp (Holwerd)

Holwerd is rond 1580 ontstaan als terpdorp, vanwege de ligging aan zee van het dorp toen der tijd werd het dorp op twee terpen gebouwd. Tegenwoordig hoort het dorp Holwerd bij de gemeente Dongeradeel en heeft ongeveer 1495 inwoners. Het inwonersaantal neemt sterk af waardoor Holwerd een krimp dorp is geworden.

Burgerinitiatief Holwerd aan Zee

Vanuit een burgerinitiatief van inwoners uit het dorp is de projectgroep Holwerd aan Zee opgericht. De inwoners willen ervoor zorgen dat het dorp uit de krimp komt en dat er meer mogelijkheden komen voor banen zodat er nieuwe bewoners in Holwerd komen te wonen. Naast het voorkomen dat het dorp verder leegloopt is de projectgroep bezig met de natuurontwikkeling van het gebied. De projectgroep wil de economische en ecologische waarde van Holwerd en de omgeving verstreken. Eén van de ideeën om toeristen te trekken naar het gebied en de leegstand in het dorp te verminderen is het oprichten van Hotel Holwerd. In de leegstaande huizen kunnen toeristen dan overnachten en volgens kunnen de toeristen het natuurgebied bij Holwerd in trekken. Het is belangrijk om de verschillende functies die nu in het gebied bij Holwerd zijn, goed te verbinden met elkaar.

Veerboot

Holwerd staat bij veel mensen bekend als het dorp waar voorbij gereden wordt wanneer ze op weg zijn naar Ameland. Jaarlijks gaan namelijk 500.000 mensen met de veerboot naar Ameland om hier bijvoorbeeld vakantie te vieren. Met de veerboot zit je met een half uur op Ameland en kan je genieten van de vele natuur en de recreatiemogelijkheden. Door eb en vloed van de Waddenzee heeft de veerboot regelmatig te maken met vertraging.

Toekomst

Het dorp Holwerd wil meer toeristen naar het dorp trekken om vooral de krimp van het dorp tegen te gaan. Op dit moment heeft Holwerd 1435 inwoners en in 2013 waren dat er nog 1520 (CBS, 2017), er is dus een duidelijk krimp zichtbaar. Door meer toeristen te trekken hoopt Holwerd dat er meer werkgelegenheid komt in het dorp, waardoor mensen in het dorp gaan wonen. Op dit moment staan er door de krimp veel huizen leeg in Holwerd. Het is dan ook een wens van Holwerd dat deze huizen een bestemming krijgen of weer gevuld worden met nieuwe inwoners.

Openbaar vervoer

In het dorp en de omgeving van Holwerd zijn weinig openbaar vervoer mogelijkheden. Buslijn 66 rijdt via Holwerd vanaf Leeuwarden naar de veerboot. De meeste mensen maken gebruik van deze buslijn om naar de veerboot te gaan en niet op Holwerd te bezoeken. Naast deze buslijn is er geen andere openbaar vervoer optie in het gebied.

Natuur in Holwerd

Holwerd ligt in een zeer uniek natuurgebied, dit natuurgebied behoort tot het UNESCO – werelderfgoed gebied. Het natuurgebied is uniek vanwege de eb en vloed situatie die op bijna geen andere plek in de wereld voorkomt. Projectgroep Holwerd aan Zee wil ook graag gebruik maken van deze unieke natuur door het ontwikkelen van een belevingskwelder waar toeristen door heen

kunnen wandelen. Ook is er in het gebied een vogelkijkhut geplaatst waar naar alle bijzonder en beschermde weidevogels gekeken kan worden.

Toerisme

Holwerd weer meer toeristen trekken naar het dorp om de krimp in het dorp tegen te gaan en meer ruimte te maken voor banen in het gebied. De projectgroep Holwerd aan Zee is druk bezig met het bedenken van verschillende plannen om meer toeristen te trekken, waaronder het aanleggen van een speelmeer. Verder legt de projectgroep verschillende contacten met Hogescholen om ideeën te krijgen voor het aantrekkelijk maken van het dorp.

Geschiedenis

Holwerd lag vroeger aan zee en is door de eb en vloed situaties in het Waddengebied steeds verder van de zee af te komen liggen. Vanwege eb en vloed is het dorp vroeger gebouwd op twee terpen zodat Holwerd niet onder water kwam te staan bij hoogwater. Door de ligging van Holwerd vroeger aan zee had de kerk de functie van een vuurtoren. Tegenwoordig is de kerk in het dorp, weer alleen de functie van een kerk.

3. Toekomstvisie

De toekomstvisie wordt onderverdeeld in drie kopjes. Onder het eerste kopje wordt globaal de visie uitgelegd. Deze visie wordt vervolgens uitgebreid onderbouwd, waarom deze oplossing gekozen is voor Holwerd. Vervolgens wordt het plan uitgewerkt, op welke manier het plan vorm gaat krijgen.

3.1 Aanleiding visie

Vanuit de analyse die gedaan is in het benchmark gebied Goeree-Overflakkee is ervoor gekozen om het gebied een eigen imago te geven. Goeree-Overflakkee profileert zichzelf als een rustig eiland dicht bij de grote steden. Voor Holwerd wordt een eigen imago gecreëerd door te focussen op een duurzaam en healthy dorp. De slogan die hiervoor bedacht is zal zijn: Healthy Holwerd. Het concept Healthy Holwerd wordt gerealiseerd door een hotel te ontwikkelen waar de eco-toerist kan verblijven. In Healthy Holwerd is het mogelijk om helemaal tot rust te komen in een duurzame en natuurvriendelijke omgeving. Hier wordt gebruik gemaakt van de rustige omgeving en de frisse zeewind, die Holwerd te danken heeft aan het unieke natuurgebied (UNESCO-werelderfgoed gebied de Waddenzee) waarin het dorp ligt.

Ook zal Holwerd voorop gaan lopen op het gebied van duurzaamheid, door gebruik te maken van duurzame energiebronnen, lokale en/of biologische producten en innovatie ontwikkelen op het gebied van een duurzame toekomst. Door op deze trend in te spelen zal ook hierdoor een specifieke doelgroep van bezoekers aangetrokken worden.

3.2 3V's en 3P's

Om inzichtelijk te krijgen wat de toekomst voor het dorp Holwerd is vanuit een toeristisch perspectief, wordt een 3Vx3P-benadering uitgewerkt. Door deze benadering kan uiteindelijk antwoord gegeven worden op de vraag: Wat wordt de toeristische trekker in Holwerd? In deze matrix staan de 3 V's en 3 P's waar Holwerd zich op gaat richten om meer toeristen te trekken en bekender te worden als een toeristische bestemming.

Bij de 3 V's worden de drie onderwerpen Vervoer, Verblijf en Vermaak uitgezet en is vooral gericht op planuitwerking. Bij Vervoer wordt gekeken naar de manier waarop de toeristen van en naar Holwerd kunnen komen en hoe de toerist zich in de omgeving kan verplaatsen. Verblijf gaat over de manier waarop de toerist in Holwerd kan verblijven (accommodaties), hierbij wordt er ook gekeken naar duurzaamheid van het verblijf. Vervolgens wordt er bij vermaak gekeken naar nieuwe evenementen die in Holwerd kunnen plaats vinden om meer toeristen te trekken.

De 3 P's worden uitgewerkt zodat de visie voor Holwerd duidelijk wordt. Door de 3 P's People, Planet en Profit uit te werken wordt de toeristische visie voor Holwerd inzichtelijk. Bij People worden de doelgroepen beschreven die vooral naar Holwerd zullen trekken en die met de toeristische visie aangetrokken moeten worden. Planet omschrijft wat de ideeën voor Holwerd voor invloed hebben op de natuur en leefomgeving van Holwerd. Bij Profit wordt aan de hand van een Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse (MKBA) gekeken wat de nieuwe plannen opleveren voor Holwerd, zowel economische als maatschappelijk.

De thema's vervoer, verblijf en vermaak zullen in verband met Holwerd worden uitgewerkt en bijdragen aan de uitwerkingen van de uiteindelijke gevormde visie voor Holwerd.

Vervoer

Al lijkt meer vervoer in Holwerd strijdig met het thema duurzaamheid waar Holwerd op inspeelt, is het vervoer wel noodzakelijk voor toerisme. Vervoer zou ook op een milieubewustere manier kunnen plaatsvinden. Voor de dagjes mensen die vanuit de omgeving (bijvoorbeeld vanuit Lauwersoog) Holwerd bezoeken zou een openbare busverbinding die bijvoorbeeld rijdt op waterstof ingezet kunnen worden. Zo laten de dagjes mensen eerder de auto staan, omdat de bestemming dichtbij in de buurt is en de busverbinding die rijdt op waterstof hoort bij het thema duurzaamheid, waarmee in Holwerd bezocht wordt. Verder zal er vooral veel gefietst en gewandeld worden binnen het gebied. Er kan ook

gebruik gemaakt worden van elektrische fietsen, met deze manier van vervoer is er helemaal geen uitstoot tot een duurzaam alternatief maakt. Daarnaast is het ook rustgevend om op deze manier te reizen, je kunt ook goed van het landschap genieten zo. Het vervoer over het water kan ook gemakkelijk wat duurzamer gemaakt worden, door het inzetten van fluisterboten. Dit is namelijk ecologisch verantwoord en deze boten zorgen voor minder verstoring en geluidsoverlast.

Verblijf

Het verblijf kan goed op een duurzame manier plaatsvinden mensen kunnen namelijk verblijven in het ecologische en duurzame hotel. Bij het hotel wordt namelijk gebruik gemaakt van milieuvriendelijke verf en van gerecycled materiaal tijdens de bouw. Daarnaast worden er in het restaurant voornamelijk streekproducten gebruikt, waardoor er weinig tot geen transport kosten zijn voor het voedsel. Verder worden er ook zonnepanelen geplaatst op en rondom het hotel om het ook zelfvoorzienend te maken op het gebied van energie. Ook moet het hotel groene daken krijgen zodat het regenwater zo opgevangen kan worden, en het geeft gelijk ook een natuurlijke uitstraling geeft aan het hotel.

Vermaak

In Holwerd is voor jong en oud wat te beleven. De leegstaande huizen in het dorp zijn omgevormd tot rustieke restaurantjes en cafés waar bezoekers terecht kunnen voor een lekkere op een duurzame manier bereide maaltijd. Vooral streekproducten kunnen hier gegeten worden. Vanuit het hotel worden er ook excursies georganiseerd worden naar de kwelder.

De visie voor Holwerd aan zee wordt onderbouwd door de 3P's benadering. Dit staat voor People, Planet en Profit. Dit is een term uit de duurzame ontwikkeling. Het doel is om deze drie factoren op harmonieuze wijze te combineren.

People

Het nieuwe plan voor Holwerd maakt gebruik van natuurlijke producten. In het hotel kan men helemaal tot rust komen en gebruik maken van de Wellness producten die uit de streek worden gewonnen. Door de mooie omgeving kan de recreant helemaal tot rust komen in de natuur. Holwerd wordt een plaats om uit te rusten en te genieten van de omgeving.

Door de nieuwe ontwikkelingen in het dorp ontstaat meer werkgelegenheid voor de bewoners wat de krimp van het dorp tegen kan gaan. Bij deze ontwikkelingen moeten dan zoveel mogelijk de lokale ondernemers en bevolking betrokken worden.

Planet

Het gehele hotel zal een duurzaam imago krijgen. Ook rondom het hotel in Holwerd zal dit een terugkerend thema zijn. Het is de bedoeling alles zo duurzaam mogelijk te organiseren. Op deze manier wordt Holwerd met duurzaamheid geassocieerd en krijgt het een eigen identiteit. Niet alleen is dit goed voor Holwerd, ook is dit goed voor het milieu. Nederland ligt ver achter met de ontwikkelingen van duurzaamheid ten opzichte van de doelstelling die gesteld is vanuit Europa voor 2020. Het is daarom belangrijk dat dorpen en steden gaan laten zien dat het wel mogelijk is, als de bevolking zich er voor inzet. Zo wordt bij een van de actueelste trends het voortouw genomen door Holwerd. De bouw van het hotel moet daarom op een duurzame manier gebeuren, bijvoorbeeld door gebruik te maken van gerecycled materiaal of milieuvriendelijke verf. Daarnaast kunnen er zonnepanelen geplaatst of een turbine die gebruik maakt van de getijdenstroom om energie op te wekken, op deze manier kan het hotel zelfvoorzienend zijn op het gebied energie. Ook krijgt het hotel een groen dak zodat het regenwater kan opvangen en gelijk een natuurlijke uitstraling heeft.

Profit

Door de naamsbekendheid die wordt gecreëerd met Healthy Holwerd en door het verduurzamen van het dorp (en misschien de gehele gemeente), is het aannemelijker dat mensen in dit dorp komen kijken. Het hotel kan gebruikt worden voor evenementen. Aangezien Holwerd in dit geval voorloopt

op de duurzame ontwikkelingen kunnen hier beurzen worden gegeven over de nieuwste duurzame ontwikkelingen. Ook kunnen er lezingen worden gehouden over hoe Holwerd dit heeft neergezet. Daarnaast kan Holwerd anticiperen op de nieuwe stroom mensen door nieuwe restaurants of proeverijen te openen in de verlaten panden, waar dan streekproducten verkocht kunnen worden. Zo wordt van Holwerd een plaats gemaakt waar mensen een dag kunnen recreëren.

Door de nieuwe plannen zal meer werkgelegenheid ontstaan in Holwerd waardoor lokale bewoners meer werk krijgen en mensen van buitenaf aantrekt om te komen wonen en werken in Holwerd. Zo kan de krimp tegengegaan worden. Als er meer mensen komen naar het dorp zullen ondernemers ook meer kansen zien. Hierdoor zullen er meer voorzieningen gerealiseerd worden, wat weer meer toeristen aantrekt. Healthy Holwerd stimuleert op deze manier de economie van Holwerd. Het dorp wordt zo aantrekkelijker gemaakt en waar mogelijk ook duurzamer, door bijvoorbeeld zonnepanelen op de huizen te plaatsen.

3.3 3P en 3V matrix

Met de gegevens uit de 3P en 3V benadering kan dan de 3P3V- matrix gemaakt worden (ook de slow-travel matrix genoemd). In de matrix worden de 3V's en de 3P's tegen over elkaar gezet zo wordt er weergegeven hoe het vervoer, verblijf en vermaak op een duurzame manier in Holwerd toegepast kan worden.

| 3V3P- matrix | People | Planet | Profit |
|--------------|--|---|---|
| Vervoer | <ul style="list-style-type: none"> Er wordt gebruik gemaakt van lokale vervoermiddelen, bijvoorbeeld door lokale fietsverhuurders te betrekken. | <ul style="list-style-type: none"> In Holwerd en omliggende gemeentes zal gebruik worden gemaakt van bussen die op waterstof rijden, om CO2 uitstoot te verminderen. | <ul style="list-style-type: none"> Door gebruik te maken van lokale transportmiddelen wordt de lokale economie bevordert. |
| Verblijf | <ul style="list-style-type: none"> In het hotel worden zoveel mogelijk mensen uit de omgeving betrokken. Er wordt werkgelegenheid gecreëerd. | <ul style="list-style-type: none"> Het hotel zal gebruik maken van zelf opgewekte (groene stroom) energie. Het hotel zal gebruik maken van streekproducten. Het hotel krijgt een groen dak. | <ul style="list-style-type: none"> Bezoekers van het hotel zullen ook het dorp bezoeken en hier kan het dorp ook inkomsten uit genereren. |
| Vermaak | <ul style="list-style-type: none"> Bij het vermaak in de omgeving zal er gebruik gemaakt worden van lokale touroperators/ organisaties. Voor excursies zullen ook lokale mensen gebruikt worden. | <ul style="list-style-type: none"> Er worden fluisterboten gebruikt, die eventueel opgeladen kunnen worden met zonne-energie. Er worden beurzen en bijeenkomsten over de duurzaamheid gegeven in het hotel. In leegstaande huizen zijn winkels die streekproducten verkopen. | <ul style="list-style-type: none"> De lokale bevolking kan goed verdienen aan de bezoekers van het hotel en gebied, door bijvoorbeeld activiteiten te organiseren. Ook verdienen lokale winkels en restaurants aan de bezoekers en toeristen. |

Figuur 2 Matrix 3V's & 3P's

3.4 Uitwerking

Om een impressie te kunnen geven van het eindresultaat wordt de visie helemaal uitgewerkt. Hier worden voorbeelden gegeven van activiteiten, voordelen van de investering en de grootte van het hotel Healthy Holwerd.

Wandelroutes

Het hotel in Holwerd is een goed startpunt voor wandelingen in de omgeving. Het hotel is erop gericht om rust te creëren bij de gasten. Het is mogelijk om wandelroutes uit te stippelen met verschillende thema's, zodat de gast kan kiezen waar degene behoefte aan heeft. Voorbeelden hiervan zijn

wandelingen richting de kust voor de frisse zeewind, een wandeling door de kwelder om vogels te spotten of een wandeling door de oude omliggende dorpen om de oude historische dorpen te bekijken.

Ook is er via wandelnet een wandelroute uitgestippeld van Dokkum naar Holwerd. Het eindpunt ligt op de Grândyk die naar de pont gaat. Hier is een grote parkeerplaats aanwezig waar mensen de auto kunnen parkeren. Het achterliggende idee is dat mensen door kunnen gaan naar Ameland. Deze stroom mensen zijn een doelgroep voor het hotel. Hier kunnen de mensen na de wandeltocht even tot rust komen voordat de reis wordt voortgezet.

Fietsroutes

Vanuit Holwerd is het mogelijk om gemakkelijk uitstapjes te maken richting Dokkum, wat de grootste stad in de buurt van Holwerd is.

Verder zijn enkele langeafstand fietsroutes uitgezet die door Holwerd lopen. Deze zijn uitgezet door het landelijke fietsplatvorm. Zo is er een route die van Holwerd naar Kampen loopt en 170 kilometer lang is. Het is ook mogelijk om van Kampen naar Holwerd te gaan, zodat de fietsers na een lange tocht tot rust kunnen komen in het hotel.

Daarnaast loopt een internationale fietsroute dwars door Holwerd genaamd de North-Sea cycle route. Dit is een fietsroute van 6.600 kilometer en loopt van het noorden van het Verenigd Koninkrijk tot aan de westkust van Noorwegen, zoals weergegeven op figuur 2. De mensen die deze route aan het fietsen zijn hebben ongetwijfeld behoefte aan comfort en Wellness die wordt aangeboden in het hotel.



Figuur 3 North-Sea cycle route Ongeldige bron opgegeven.

Botenverhuur

Het is mogelijk om vanaf het hotel met een fluisterboot het spoelmeer op te gaan. Deze fluisterboten vertrekken vanaf het hotel en hebben een elektrische buitenboordmotor. Deze motoren worden opgeladen door middel van energie die gewonnen wordt met behulp van zonnecollectoren.

Ook is het mogelijk om een bootje te huren om naar Ameland te varen op eigen gelegenheid. Zo hoeft er geen gebruik gemaakt te worden van de pont en kunnen enkele mensen vertrekken vanuit Holwerd. Het is mogelijk om zelfstandig naar Ameland te varen, naar Jachthaven 't Leije Gat. Deze haven is van 1 april tot 1 november geopend. Via het spoelmeer is het mogelijk om de Waddenzee op te varen. Op deze manier kunnen waterrecreanten ook naar het hotel worden gehaald.

Onopvallend hotel in de omgeving

Het hotel komt op een terp in het spoelmeer te liggen. De omgeving rondom het spoelmeer is groen met veel water. Daarom wordt ervoor gekozen om de buitenkant van het hotel helemaal groen te maken zodat het hotel opgaat in de omgeving. Dit kan op verschillende manieren, zoals alle grond rondom het hotel hoger te leggen dan het hotel zelf. Bij deze oplossing gaat de waarde van het op het fluctuerende water verloren. Het is daarom aannemelijker om een soort groen dak te maken die tot aan de grond loopt. Dit draagt bij aan het groene rustige gevoel dat gecreëerd wordt. De samenstelling van de vegetatie van het groene dak zal uit inheemse soorten bestaan die bestand zijn tegen de zilte zeewind. Er worden vooral planten met een groot waterbergend vermogen gekozen aangezien het erg lastig is om het dak te bewateren. Robuuste soorten worden gekozen die winterhard zijn met enige sierwaarde. Zo is het groene dak jaarrond groen. Hierbij valt te denken aan soorten als (Plant-info.com, 2016):

- *Rhodotypos scandens*, Schijnkerria
- *Prostanthera cuneata*, Muntstruik
- *Hippophae Rhamnoides*, Duindoorn
- *Sorbaria Sorbifolia*, Lijsterbesspirea
- *Vitex Agnus Castus*, Monnikenpeper
- *Rhamnus Catharticus*, Wegedoorn
- *Laurus Nobilis*, Laurier

De exacte soortensamenstelling zal uiteindelijk afhangen van het zaadmengsel en de mate van concurrentie van deze soorten.

Duurzaamheid

Holwerd gaat zich ontwikkelen op het gebied van duurzaamheid. Dit draagt bij aan het imago van het dorp en zorgt voor meer naamsbekendheid. Duurzame energie winnen kan op meerdere manieren. Een manier is om bij de sluis die het spoelmeer scheidt van de Waddenzee een waterkrachtcentrale te plaatsen. De centrale wekt energie op, op het moment dat het water het spoelmeer in- en uitstroomt. Deze energie kan gebruikt worden voor het dorp.

Een andere manier is om zonnepanelen te plaatsen bovenop het dak van het hotel en van de huizen in Holwerd. Met behulp van deze energie kan het hotel worden voorzien van energie. In de regio van Holwerd is gemiddeld ongeveer 1.500 uur zon per jaar. Dit is redelijk veel voor Nederlandse begrippen, waardoor het rendabel is om deze zonnepanelen te plaatsen. Met de opgewekte energie kunnen de fluisterboten en de elektrische fietsen worden opgeladen.

Groene daken wekken geen energie op, maar besparen wel energie. De groene daken zorgen voor isolatie, waardoor minder energie gebruikt hoeft te worden. Verder zorgen de daken voor vertraging van het regenwater. Het regenwater komt niet direct terug in het watersysteem en wordt tijdelijk vastgehouden in de daken.

Wat voor meerwaarde schept het hotel voor Holwerd?

Het hotel moet een nieuw punt worden waar mensen kunnen verblijven en kunnen recreëren. Doordat meer toeristen naar Holwerd komen komt er vanzelf ook mee werkgelegenheid. De doelgroep van dit project is de eco-toerist zoals de wandelaars, de fietsers en de mensen die de natuur en rust opzoeken. Het duurzame en rustgevendende imago van Holwerd trekt deze mensen naar Holwerd. In het hotel zijn bewust geen winkels geplaatst, zodat de mensen het dorp in komen om boodschappen te doen. Het is een kans om de lokale bakker, slager, groenteboer etc. biologisch te maken. De mensen uit het hotel zullen dit waarderen en zullen het dorp ingaan om deze dingen te kopen. Op deze manier wordt het dorp Holwerd betrokken bij het hotel in het spoelmeer. De verwachting is dat hier veel mensen op af komen. Door deze functies te combineren heeft het dorp en de dorpsbewoners hier ook nog profijt van. Er moet worden voorkomen dat het hotel en Holwerd los van elkaar komen te staan. Holwerd moet kunnen profiteren van de extra mensen die naar het dorp komen. De economie van Holwerd zal hiermee gestimuleerd worden.

In het dorp is nu sprake van leegstaande huizen. Dit geeft een verwaarloosde indruk en is geen visitekaartje voor het dorp. Deze leegstaande huizen kunnen gebruikt worden om winkels van te maken waar streekproducten worden verkocht. Naast de nieuwe biologische winkels waar de mensen spullen kunnen kopen, kunnen de mensen nu ook producten uit de streek kopen.

Vanuit het Waddengebied zijn er nu al een aantal streekproducten op de markt. Bestaande streekproducten vanuit het Waddengebied zijn (Waddenmarktplaats, 2017):

- Met de hand geviste oesters en kokkels door ambachtelijke Wad vissers
- Koolzaadolie en koolzaadhoning. Deze streekproducten worden verwerkt door een agrariër uit Engwierum. Engwierum ligt net als Holwerd in gemeente Dongeradeel.
- Zilte aardappels worden nu verbouwd op Texel. Deze producten worden geheel biologisch verbouwd en zijn bemest met zeewier uit de streek.
- Delicatesse zoals jam, siroop, wijn, mosterd en zout worden verkocht door de webwinkel Waddendelicatesse.

Mogelijke streekproducten die behoren tot het Wellness gedeelte van Healthy Holwerd:

- Webwinkel Waddendelicatesse verkoopt ook Waddenschoon. Hier vallen natuurcosmetica onder. Hierbij valt te denken aan: Duindoorn gezichtsolie, Duindoorn huidolie, Duindoorn bodyscrub, Duindoorn handcrème, Duindoorn handzeep, Duindoorn shampoo en Wadden badzout. Deze streekproducten kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden in het Wellness gedeelte van het hotel of deze kunnen verkocht worden in het dorp (Waddendelicatesse, 2017).
- Verder kan er gedacht worden aan modderbaden gevuld met modder uit de kwelder. Deze modder zal ook los te verkrijgen in het dorp.

Dergelijke streekproducten worden nu nog niet in Holwerd verkocht. Met de plannen voor Holwerd aan Zee is er sprake van een pop-up restaurant in Holwerd die zilte streekproducten zal verschaffen (Holwerd aan Zee, 2017). Dit slaat goed aan bij Healthy Holwerd, het duurzaamheidsaspect en het lokale erfgoed. Dit zal ook de lokale economie verder versterken.

Grootte van het hotel

In het hotel zullen voornamelijk dagje toeristen komen of toeristen die niet meer dan twee dagen in het hotel zullen verblijven. Hierdoor is er een constante roulatie in het aantal hotelgasten en is een groot aantal hotelkamers niet nodig. Gedacht wordt aan ongeveer 40 kamers in het hotel, met daarnaast een twee grootte zalen voor verschillende workshop en activiteiten. Verder is er bij het hotel een Wellness ruimte met verschillende plekken om te ontspannen met sauna's, baden en massageruimtes. Hotel Healthy Holwerd

Naast de gelegenheid om te overnachten in het hotel is er ook ruimte voor ontspanning, sport en andere activiteiten. Winkels als een bakker of slager zijn bewust buiten het hotel gelaten, deze zijn verkrijgbaar in Holwerd, wat op loopafstand is.

Er is ruimte om te sporten als hier behoefte aan is. Zo is er een kleine fitness aanwezig waar mensen kunnen sporten. Ook is het mogelijk om in een zaal groepslessen te doen. Deze kunnen voor iedereen vrij toegankelijk zijn, dus niet alleen voor gasten van het hotel.

Verder is de Wellness een belangrijke voorziening die het hotel aanbiedt. De Wellness moet een belangrijke factor zijn waarom mensen naar het hotel komen. Dit is de plek waar men tot rust kan komen. Hier worden behandelingen aangeboden zoals, een hot-stone massage, een sauna een zwembad van 34°C met zout zeewater uit de Waddenzee en modderbehandelingen met modder uit de kwelders.

Vanwege het nieuwe duurzame en gezonde imago van Holwerd is het een goede locatie om beurzen en evenementen over deze thema's te organiseren. In het hotel zullen zalen aanwezig zijn waar dit soort evenementen georganiseerd kunnen worden. Dit zal ervoor zorgen dat het imago van Holwerd als duurzaam en gezonde plaats versterkt wordt. Onder deze evenementen kunnen ook workshops vallen van Holwerd zelf, waarin wordt verteld wat er nodig is om een dorp duurzaam te maken. Aangezien duurzaamheid een belangrijke trend is die steeds belangrijker gaat worden, zal hier steeds meer vraag naar komen.

Vanuit het hotel kunnen ook wadloop excursies worden aangeboden. Dit hoeft niet gedaan worden door mensen van het hotel, maar er kan wel reclame voor gemaakt worden aangezien deze excursies vanuit het dorp worden aangeboden. Zo kan in het hotel reclame worden gemaakt voor activiteiten die in het dorp te doen zijn.

4. Onderbouwing visie

In dit hoofdstuk wordt naar de achterliggende redenen en gedachtes gekeken die de toekomstvisie voor Holwerd onderbouwen. In hoofdstuk twee is deze toekomst voor Holwerd beschreven met al verschillende voorbeelden. Nu zal onderbouwd worden waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt bij de toekomstvisie voor Holwerd.

4.1 Doelgroepenanalyse

De doelgroep waar op gericht zal worden is redelijk breed. Zo zal het plan gericht zijn op mensen die gebruik maken van het hotel, de toeristen die zich bezighouden met duurzaamheid, de toeristen die voor de natuur komen en de toeristen die er voor een dag zijn. Deze doelgroepen worden verder ingedeeld met behulp van het BSR-model (figuur 4).



Figuur 4 BSR-model (Recron Innovatie Campagne, 2010)

Kort gezegd zijn er de volgende vier groepen te onderscheiden:

- Vakantiegangers
- Dagjestoerisme
- Fietsers

Vakantiegangers

Dit zijn toeristen die voor enkele dagen in een gebied zijn. Ze zullen hierbij overnachten in een hotel, op een camping, in een caravan etc. Ze maken dus gebruik van verblijfsvoorzieningen, maar willen daarnaast ook vaak wat van de omgeving zien. Deze doelgroep valt binnen de blauwe wereld. Ze zijn op zoek naar rust en ontspanningen maar willen ook nieuwe ervaringen opdoen. De mensen binnen deze doelgroep houden ook van luxe (Recron Innovatie Campagne, 2010).

Hotel Healthy Holwerd is een goede verblijfplaats waar mensen voor enkele dagen kunnen blijven. Ondanks dat in het hotel een aantal voorzieningen aanwezig is hebben de bezoekers ook de kans om de omgeving en Holwerd zelf te bezoeken. Wanneer er meer toeristen in de buurt van Holwerd zijn

zullen er meer voorzieningen komen, en wanneer er meer voorzieningen zijn zullen er meer toeristen komen.

Ecotoerisme

Dit zijn toeristen die bij het boeken van vakanties en bij recreatie rekening houden met de natuur en het ecosysteem. Ze kiezen voor vervoer en bestemmingen die zo min mogelijk effect hebben op de natuur en het milieu. Verder maken ze vaak gebruik van duurzame overnachtingsplekken. Deze doelgroep is een mix van de groene en de gele wereld. Men is zowel op zoek naar de rust en ontspanning, als het 'bewust genieten' (Recron Innovatie Campagne, 2010).

Op deze doelgroep wordt ingespeeld door Hotel Healthy Holwerd zo duurzaam mogelijk te maken. De biologische/ fairtrade producten sluiten aan bij de wensen van ecotoerisme. Ook het gebruik van milieuvriendelijke verf, het aanleggen van zonnepanelen en andere duurzame oplossingen zoals ledverlichting zullen ervoor zorgen dat het hotel aansluit bij de behoeften van deze doelgroep.

Natuurtoerisme

Dit zijn toeristen die naar bepaalde plaatsen of gebieden reizen om hier van de natuur te genieten. Het gaat hierbij vaak om gebieden met bijzonder kenmerken. Deze toeristen willen vooral de natuur beleven en hebben interesse in de flora en fauna die er in het gebied voorkomen. Deze groep valt binnen de groene wereld. Ze zijn op zoek naar de rust en de ontspanning die de natuur biedt (Recron Innovatie Campagne, 2010).

Bij Holwerd zijn kwelders aanwezig. Kwelders zijn stukken land die bij hoogwater onder water komen te staan. Elke keer wordt er een klein laagje slib afgezet. Door deze omstandigheden kunnen er veel bijzondere planten en dieren voorkomen. Dit sluit weer aan bij de wensen van natuurtoeristen die vaak bereid zijn grotere stukken te reizen voor bijzondere ecosystemen.

Dagjes-toerisme

Dit zijn toeristen die voor een dag naar een gebied gaan. Ze maken hierbij gebruik van de recreatieve mogelijkheden van een gebied. Er kan gedacht worden aan wandelen, fietsen, musea bezoeken etc. Deze doelgroep is een mix van de groene wereld en de rode wereld. Men wil een dagje het dagelijkse ritme verbreken en gaan hierbij vaak op zoek naar rust. Ook willen ze graag in beweging zijn door bijvoorbeeld te fietsen en te wandelen. Vaak willen ze wat meekrijgen van de cultuur en natuur (Recron Innovatie Campagne, 2010).

Wanneer bij Holwerd het spoelmeer wordt aangelegd zal het nodig zijn om het gebied te voorzien van fiets- en wandelroutes. Op deze manier kunnen mensen door het gebied wandelen en fietsen en het gebied verkennen. Mensen die voor één dag naar Holwerd komen kunnen zo vanuit het dorp het omliggende gebied bekijken en beleven.

Fietsers

Zoals eerder in het verslag genoemd is liggen er grote fietsroutes in de buurt van Holwerd. De North-sea cycle route is een route die door meerdere landen in Europa loopt. Wanneer mensen gebruik maken van een lange fietsroute willen ze ook voorzieningen onderweg waar ze de kans krijgen om uit te rusten, wat te kunnen drinken of kunnen overnachten.

Juist om dat fietsen en andere healthy activiteiten het hoofdonderwerp zijn bij dit plan is de doelgroep fietsers een zeer belangrijke doelgroep. Er moet geprobeerd worden hier zo goed mogelijk op in te spelen en te zorgen dat de fietsroutes door en rond Holwerd meer gebruikt gaan worden (Europafietsers, 2015).

De doelgroep fietsers is een combinatie van de rode wereld met de groene wereld. Het is een mix van sportiviteit als het geniet van de natuur en de rust.

Conclusie

Er zal bij de doelgroep vooral gefocust worden op de groen en de blauw wereld. Dus de mensen die rust en ontspanning willen, en de mensen die rust willen en nieuwe dingen willen zien in een luxere omgeving.

De doelgroepen hebben een lichte menging met de gele wereld en de rode wereld. Hierbij zijn de mensen uit de gele wereld de mensen die bewust willen genieten. De mensen uit de rode wereld zijn de mensen die wat van de cultuur willen meekrijgen en lichaamsbeweging in de vorm van wandelen of fietsen willen.

De doelgroep is dus te vergelijken met die van Ouddorp waar gericht wordt op een bredere doelgroep. Het plan zal ervoor zorgen dat Holwerd en omgeving beschikt over de kwaliteiten uit alle werelden die in het BSR-model staan aangegeven.

4.2 Onderbouwing toekomstvisie

Hotel Healthy Holwerd in het spoelmeer

Hotel Healthy Holwerd zal gebouwd worden in het spoelmeer buiten het dorp Holwerd, op een derde terp. Het hotel wordt in het spoelmeer geplaatst om te zorgen voor een extra natuurbeleving voor de bezoekers. Het gebouw zal worden ingericht en gebouwd worden op een manier die aansluit bij de omgeving, door bijvoorbeeld gebruik te maken van grasdaken, houtelementen en grote glaswanden. Hierdoor valt het hotel geheel in de natuur weg en zal het gebouw niet voor horizonvervuiling zorgen vanuit het dorp Holwerd.

Door het plaatsen van het hotel in het spoelmeer wordt hieraan een extra waarde gegeven. Het hotel zal op een terp worden aangelegd in het spoelmeer waardoor er een derde terp ontstaan, naast de twee terpen waar Holwerd opgebouwd is.

Het plaatsen van het hotel buiten Holwerd zorgt er ook voor dat het dorp niet te druk wordt met bezoekers, maar er zullen wel extra mensen komen naar het dorp om bijvoorbeeld uit eten te gaan of te winkelen. Daarnaast zal het hotel op deze locatie op een zeer rustige plek komen te liggen waardoor de bezoekers echt tot rust kunnen komen tijdens een bezoek aan het Hotel Healthy Holwerd. De locatie van het hotel in een spoelmeer, op een terp en midden in een kwelder gebied zorgt voor een extra speciale beleving aan een overnachting en bezoek aan Hotel Healthy Holwerd.

Healthy, Natuur en Duurzaamheid

Tegenwoordig zijn veel mensen bezig met een gezonde levensstijl en willen veel mensen bewuster leven. Mensen gaan opzoek naar manier om gezonder te leven, waarbij ze rekening willen houden met de natuur. Om ook een healthy vakantie te kunnen houden is het hotel Healthy Holwerd bedacht. In Hotel Healthy Holwerd wordt de nadruk gelegd op gezond eten, bewegen, de natuur en duurzaamheid. De locatie voor het Hotel Healthy Holwerd is onder andere gekozen, omdat de zee een zeer positieve invloed heeft op de gezondheid van mensen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat alleen de zeelucht al zorgt voor minder vermoeidheid van de mens. Na een overnachting in d buurt van de zee (in het spoelmeer) zullen bezoekers dus extra uitgerust wakker worden.

Door in verwarmd zeewater (34 graden) te baden wordt jodium en andere ijzerhoudende stoffen in het bloed opgenomen, wat zorgt voor minder vermoeidheid. In het hotel komt een Wellness ruimte waar baden staan met verwarmd zeewater uit de Waddenzee. Naast het zeewater zelf, kunnen algen uit de zee zeer goed gebruikt worden in crèmes, deze bevatten veel vitamines, zoals de vitamines A, B en E die belangrijk zijn voor het goed functioneren van het menselijk lichaam. Door het aanbieden van

baden met verwarmd zeewater en het verkopen van de crème gemaakt van algen uit de Waddenzee krijgt het hotel een eigen imago en een Unique Selling Point (Vitamine zee, 2008).

Natuur

Het Hotel wordt op deze plek geplaatst, zodat de bezoeker midden in de natuur tot rust kan komen. Het gebied waar het Hotel komt te staan is een UNESCO-werelderfgoed natuurgebied, de Waddenzee is het grootste aaneengesloten systeem van zand- en moddervlakten die droogvallen tijdens eb (UNESCO, 2017). Dit geeft het gebied een uniek karakter en zorgt ervoor dat, zowel gasten die geïnteresseerd zijn de flora en fauna van het vaste land als gasten die meer houden van de flora en fauna op zee (Waddenzee) hier terecht kunnen. Vanuit de hotelkamers kan men al een grote verscheidenheid aan flora en fauna bewonderen, wat zorgt voor een extra belevingswaarde aan een verblijf in Hotel Healthy Holwerd.

Het natuurgebied Noard-Fryslân Bûtendyks ligt tegen Holwerd aan en behoort tot een van de grootste kwelders van Europa. Het gebied loopt tot aan de Zwarte Haan en is meer dan 4180 hectare groot met zomerpolders, dobben, zilte graslanden, slikvelden en kwelderwerken. Elk jaar zijn hier vele miljoenen soorten vogels te vinden die hier rusten, broeden en foerageren. In de zomerpolders komen vooral bekendere weidevogels voor en op de kwelders komen meer de kolonievogels voor. Voorbeelden van deze vogels zijn bijvoorbeeld de kokmeeuw, zilvermeeuw, kluut en de Noordse stern. Ook broedt in het gebied de tureluur, de gele kwikstaart en nog vele andere soorten en nog tientallen soorten steltlopers die voor een langer of korter verblijf in het gebied verblijven.

Naast de vogelsoorten zorgt de fauna ook voor een perfecte locatie voor de natuurliefhebber. Soorten als zeekraal, zeeaster, schorre kruid, spiesmelde en vele andere zorgen voor een prachtig kleurenpalet in de zomerpolder. Op de hogere kwelder komen soorten voor als rood zwenkgras, herfstleeuwentand en zilverschoon.

Door het natuurgebied lopen drie gemarkeerde wandelroutes die ideaal zijn voor de gasten die op vakantie zijn in Hotel Healthy Holwerd (Noard-fryslan butendyks, 2017).

Een andere activiteit die gemakkelijk in de buurt van het Hotel Healthy Holwerd kan worden ondernomen is Wadlopen. Vanuit het hotel zullen Wadloop wandelingen georganiseerd worden die worden georganiseerd door onder andere bewoners uit het dorp.

Rust

De locatie van het hotel ligt verder afgelegen van de grotere steden, zodat de gasten echt een aantal nachten kunnen bijkomen en kunnen genieten van de omgeving en tot rust kunnen komen. Door de drukte van de stad te ontvluchten en in een gebied terecht te komen verder van de stad en midden in de natuur kan men volledig ontspannen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat het verblijven in een natuurgebied leidt tot vermindering van pijn, negatieve emoties en vermoeidheid en leidt tot een toename van positieve gevoelens en energie. Ook zorgt een wandeling door een natuurgebied voor een lagere bloeddruk dan een wandeling door een bebouwd gebied (Berg, 2013).

Ameland

Naast de rust, de natuur en de unieke locatie in het spoelmeer ligt Ameland ook in de buurt van het Hotel. Bezoekers aan het hotel kunnen een heerlijk dagje naar het eiland gaan om daar de natuur te ontdekken. Door te overnachten op het vasteland kunnen bezoekers gemakkelijker de omgeving van Noord – Friesland ontdekken en een dagje Ameland bezoeken. Als men meerdere nachten op Ameland verblijft is het minder makkelijk om ook het vaste land met de bijzondere natuur te ontdekken. Een verblijf in Hotel Healthy Holwerd zorgt op deze manier ook voor meer reisvrijheid.

Healthy Holwerd

Niet alleen het hotel gaat zich richten op gezond eten, bewegen, de natuur en duurzaamheid, maar ook het dorp Holwerd zal betrokken worden bij dit concept. Het hotel wordt geen all-inclusive hotel, bezoekers kunnen ervoor kiezen om zowel in het hotel als buiten het hotel te eten. Ook zullen er geen producten en etenswaren verkocht worden in het hotel. In het dorp Holwerd zullen een aantal van de leegstaande woningen ingericht worden met restaurants, cafés, winkels en speciaalzaken. Bewoners en ondernemers uit de omgeving kunnen hier bijvoorbeeld een bakker of slager opzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van producten uit de omgeving en zal op een biologische en duurzame manier gewerkt worden.

Door het dorp bij het hotel te betrekken komt er niet alleen extra werkgelegenheid door het hotel maar ook in het dorp zelf zullen extra werkplekken ontstaan. Deze extra werkgelegenheid kan weer zorgen voor extra bewoners waar uiteindelijk ervoor zal zorgen dat de leegloop van Holwerd zal verminderen en wellicht op lange termijn zal toenemen.

Hotel Healthy Holwerd wordt dus een hotel waarbij gezond eten, bewegen, de natuur en duurzaamheid voorop staan. Door dit unieke concept en de locatie van het hotel zullen bezoekers vanuit heel Nederland naar het hotel komen. Het hotel biedt veel sport, wandel en fiets activiteiten in combinatie met heerlijke ontspanningsmogelijkheden op een duurzame en gezonde manier voor mens en natuur. Een paar overnachtingen in Hotel Healthy Holwerd zorgt voor een herboren gevoel bij vertrek naar huis.

5. Maatschappelijke kosten batenanalyse

Om het concept Healthy Holwerd te verwezenlijken zullen er investeringen nodig zijn voor de bouw van Hotel Healthy Holwerd en de verduurzaming van Holwerd te realiseren. Deze investeringen brengen kosten met zich mee die voor een groot deel weer gecompenseerd kunnen worden door de baten die de investeringen opleveren. De realisatie van Hotel Healthy Holwerd brengt naast economische kosten en baten ook maatschappelijke en duurzame kosten en baten met zich mee. Al deze kosten en baten zullen in dit hoofdstuk benoemd worden.

Economische baten

- Toeristische inkomsten door de kamerverhuur van hotel Holwerd. Er wordt hiervoor ingespeeld op verschillende soorten toeristen: de luxere toerist, de natuurtoerist, de eco-toerist en de dagjestoerist.
- Werkgelegenheid wordt gecreëerd voor de lokale bevolking met de realisatie van Hotel Holwerd.
- Financiële opbrengsten door de verhuur van de grote evenementenruimte in Hotel Holwerd.
- Lokale restaurants, cafés, slagerijen, bakkers en supermarkten in Holwerd zullen van de toeristen die in Hotel Healthy Holwerd verblijven profiteren wanneer zij ervoor kiezen om het dorp in te trekken.
- Stijging WOZ- waarde.
- Door de toenemende faciliteiten en activiteiten in de regio rondom Holwerd kunnen lokale bewoners hier ook gebruik van maken. Holwerd wordt toeristische, waardoor meer geld het gebied inkomt en het geld blijft binnen het gebied aangezien bewoners het lokaal weer kunnen uitgeven. Dit zorgt een stimulans van de lokale economie.

Economische kosten

- De bouw van Hotel Healthy Holwerd zal eenmalige hoge kosten met zich meebrengen. Naast deze eenmalige investering zullen er ook jaarlijkse onderhoudskosten aan vastzitten.
- Er moet een verhoogde weg over het water naar het hotel worden aangelegd. Deze weg dient regelmatig onderhouden en geïnspecteerd te worden.
- Voor het Wellness gedeelte in Hotel Healthy Holwerd moet er water en slib afkomstig uit de Waddenzee gewonnen worden.
- Aanleg fiets- en wandelrouten netwerk die aansluit op de huidige fiets- en wandelroutes.

Maatschappelijke baten

- In het restaurant van Hotel Healthy Holwerd worden voornamelijk streekproducten geserveerd. Lokale voedselproducten en winkels uit het dorp Holwerd profiteren hiervan. Als de toeristische stroom verder toeneemt zal de vraag naar streekproducten groter worden dan het aanbod. Zo ontstaat er weer kansen voor ondernemers in het gebied.
- Door de nieuwe toeristische inkomsten kan de leegloop van het dorp tegen gaan worden. Het dorp wordt zo weer aantrekkelijker gemaakt om te (blijven) wonen.
- Vanuit hotel Holwerd worden er excursies georganiseerd naar de kwelder en de omliggende natuur. De natuurtoeristen zullen hiervoor willen betalen om het landschap te verkennen. De werkgelegenheid wordt vergroot doordat lokale bewoners de excursies zullen begeleiden.
- Er wordt bijgedragen aan de gezondheid van de toeristen.
- Door de aanleg van het groene dak wordt de waterberging capaciteit vergroot.
- Holwerd wordt een voorloper op het gebied van duurzaamheid.
- De werkgelegenheid in het gebied neemt toe.
- Door toename van de werkgelegenheid zullen meer mensen in Holwerd gaan wonen.
- Healthy Holwerd kan een begrip worden in Nederland en bekend komen te staan als de plek om een gezonde en duurzame vakantie te houden.

Maatschappelijke kosten

- De rust in het dorp kan enigszins verstoord worden.
- Verstoring natuur door bouwwerkzaamheden.

Duurzame baten

- Elektriciteit van de waterkrachtcentrale wordt gebruikt om het Hotel Healthy Holwerd en de fluisterboten te voorzien van elektriciteit en om elektrische fietsen op te laden.
- Vergroting van waterbergingscapaciteit door onder andere aanleg groen dak.
- Door het concept en de evenementen wordt de bewustwording van de gasten, maar ook van de inwoners van Holwerd op het gebied van duurzaamheid vergroot.

Duurzame kosten

- Om een duurzamere vervoersmodaliteit te realiseren moet er bussen worden aangeschaft die op waterstof rijden.
- Duurzame investeringen in het Hotel Healthy Holwerd, zoals een groen dak en zonnepanelen.
- Plaatsen van waterkrachtcentrale die gebruikt maakt van de stroming van het spoelmeer om elektriciteit op te wekken.

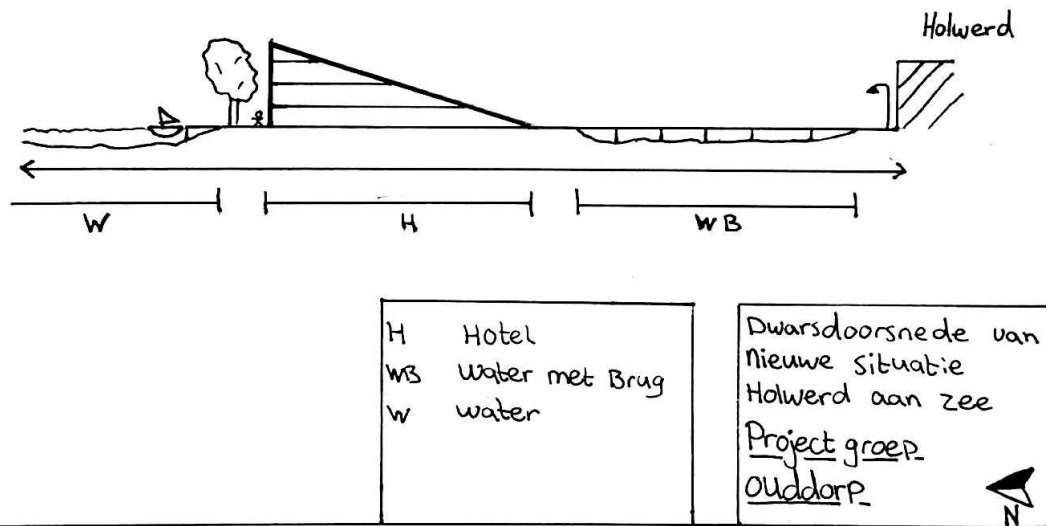
6. Ontwerp (Hotel) Healthy Holwerd

In dit hoofdstuk zal aan de hand van verschillende ontwerpen en sfeerbeelden een beeld worden gegeven bij de toekomstvisie Hotel Healthy Holwerd.



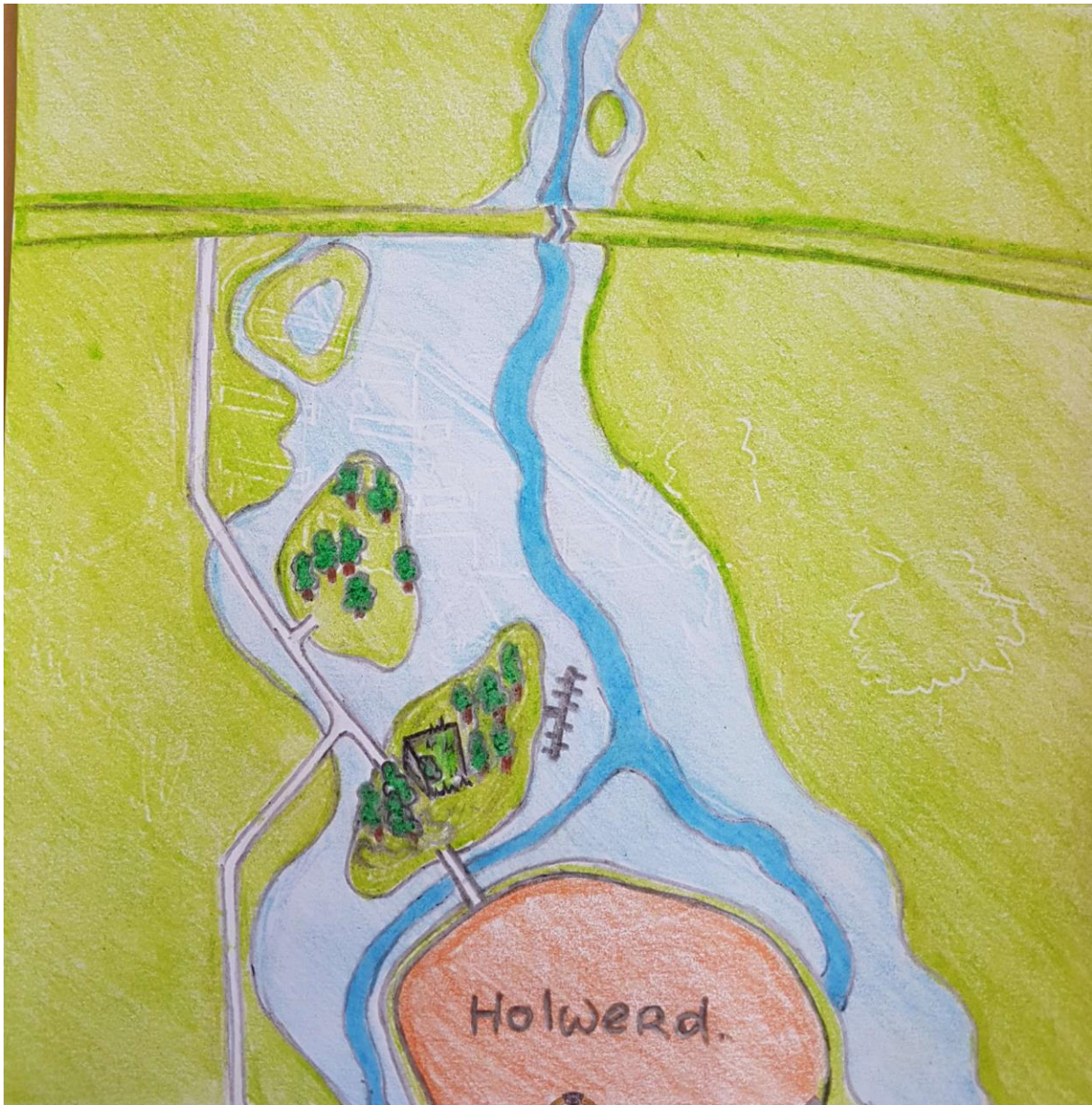
Figuur 6 Impressie van Hotel Healthy Holwerd

In figuur 6 is een impressie te zien van het hotel Healthy Holwerd, zoals op de afbeelding is te zien heeft het hotel een groen dak. Dit dak is gericht op Holwerd, zodat het vanaf het dorp niet direct op een gebouw lijkt. Aan de achterzijde van het hotel is uitzicht op het speelmeer en de achterliggende kwelder. Voor de bezoekers van het hotel gaat dus niks verloren wat betreft de belevingswaarde. Verder is het gehele eiland groen met enkele bomen.



Figuur 7 Dwarsdoorsnede nieuwe situatie Hotel Healthy Holwerd

In dwarsprofiel (figuur 7) is goed te zien hoe het hotel gebouwd gaat worden ten opzichte van het dorp. Hier is duidelijk te zien hoe de vorm van het dak gaat worden. Op de schuine zijde van het dak wordt een groen dak aangelegd, zodat vanuit het dorp al het groen in het uitzicht bewaard blijft. Via de brug is het mogelijk om van Holwerd naar het hotel te gaan. Via de brug kunnen mensen te voet, per fiets of met auto bij het hotel komen. Aan de andere kant gaat nog een brug verder, maar deze is niet te zien op de dwarsdoorsnede. Wel is te zien dat er een kleine stijger met aan de achterzijde van het hotel nog een kleine haven ligt.

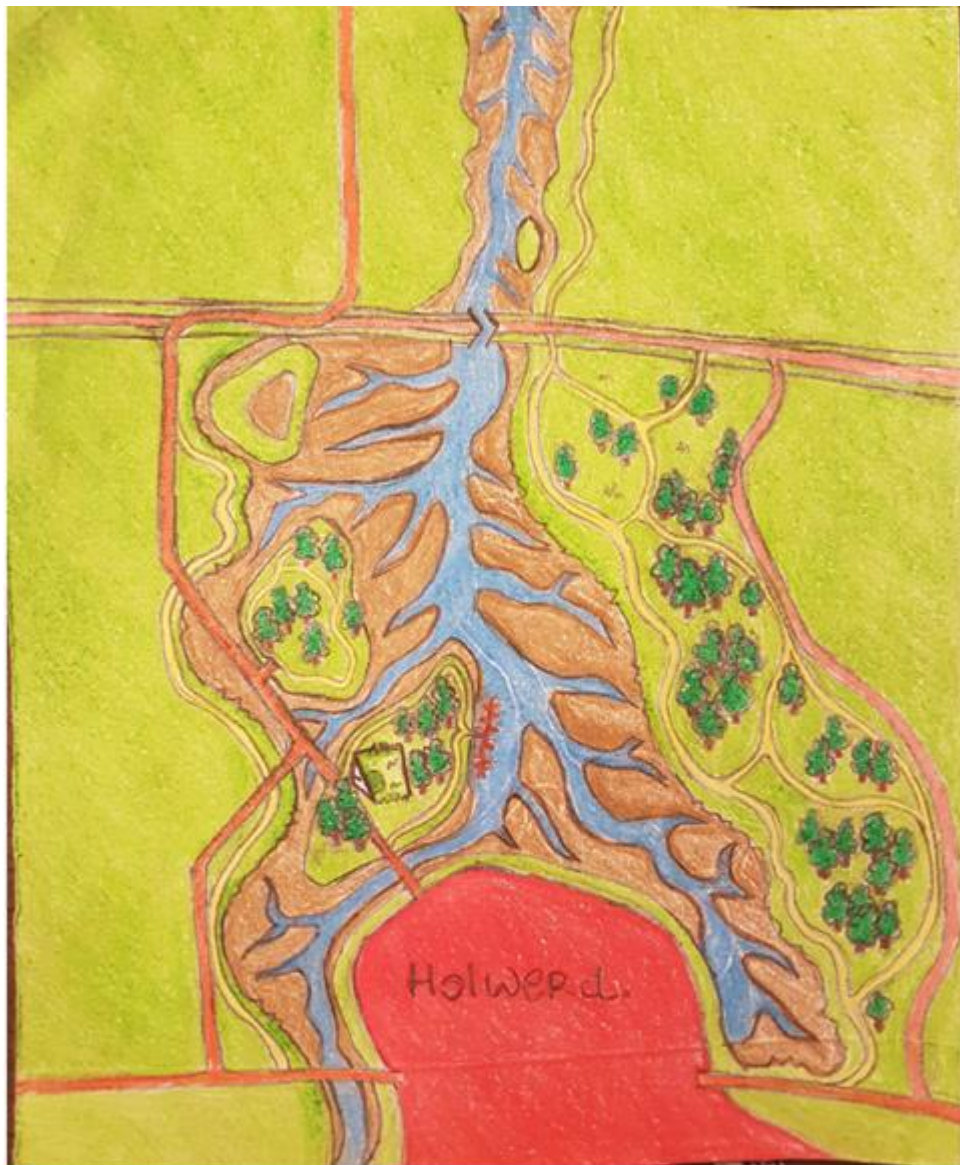


Figuur 8 Boven aanzicht van Hotel Healthy Holwerd

In figuur 8 is een bovenaanzicht te zien van de nieuwe situatie van Holwerd aan Zee. Op het bovenaanzicht is te zien waar het hotel ligt ten opzichte van Holwerd. Het hotel ligt dicht bij het dorp, waardoor interactie met het dorp nog wel mogelijk is. Vandaar dat ook veel voorzieningen in het dorp worden geplaatst.

De situatie zoals in figuur 8 is de situatie tijdens vloed. Ook is duidelijk de vaargeul weergegeven waar boten nog wel kunnen varen wanneer het eb is, of het meer is leeggestroomd. Via een bruggensysteem is het mogelijk om vanaf het dorp het hotel te bereiken.

Aan het eiland waar het hotel gelegen is, is ook een kleine haven gelegen. Deze ligt aan de kant van de vaargeul, zodat boten hier gemakkelijk bij kunnen. Vanaf deze haven kunnen mensen aanmeren vanaf de Waddenzee en hier worden ook de fluisterboten verhuurd, waarmee op het speelmeer gevaren kan worden.



Legenda:

| | | | |
|---|---------------------|---|----------------------|
|  | = Holwerd |  | = Weg (auto & fiets) |
|  | = Hotel |  | = Fietspad |
|  | = Haven |  | = Wandelpad |
|  | = Water | | |
|  | = Droogval bij eb | | |
|  | = Begroeiing/natuur | | |

Figuur 9 Situatie met paden en wegen

Op de tekening in figuur 9 is inzichtelijk gemaakt hoe het spoelmeer eruit ziet bij eb, je ziet dat een groot deel van het spoelmeer droog komt te vallen en dat het achtergebleven water in kleine stroompjes naar de vaargeul stroomt. Waardoor de getijden mooi zichtbaar zijn en dit mooie natuur en een dynamisch landschap oplevert. Tijdens eb zullen er ook veel vogels te zien zijn die in de bodem op zoek zijn naar voedsel. Het haventje van het eiland waarop ook hotel Holwerd ligt zal ook bij eb nog steeds aan de vaargeul liggen, en dus niet droog komen te vallen.

In de afbeelding (figuur 9) is ook te zien dat er een mooie wandelroute zal worden aangelegd over beide eilanden en volledig om het spoelmeer heen (dit zijn de gele paden). Aan de rechterkant van het spoelmeer zijn er verschillende wandelroutes aangelegd zodat men heerlijk in de natuur kunt ontspannen. Hier kan tussen de bomen door gelopen worden en er kan genoten worden van een uitzicht over het spoelmeer.



Figuur 10 Wegennetwerk om Holwerd

In figuur 10 is te zien waar de autowegen (de rode wegen) lopen, dit zijn grotendeels de autowegen zoals de autowegen in de huidige situatie. De autowegen zijn de horizontaal getekende weg dwars door Holwerd en de verticale weg die over de dijk gaat naar het opstappunt voor de veerboot naar Ameland. Verder zijn de fietspaden zichtbaar (met paars aangeven) die langs deze al bestaande autowegen zullen lopen, zodat Ameland voor auto's en fietsers goed bereikbaar is. Aan de rechterkant van het spoelmeer is nog een extra fietsverbinding aangelegd, zodat fietsers ook rondom het meer

kunnen fietsen en de wandelaars daarbij niet tot last zijn. De fietsers die de North-Sea cycle route doen komen dan dwars door Holwerd en fietsen langs de eilanden in het spoelmeer. In het hotel kunnen de fietsers perfect tot rust komen en uitrusten in hotel Holwerd voordat de fietstocht weer vervolgd wordt.

7. Conclusie

Het bouwen van Hotel Healthy Holwerd zal ervoor zorgen dat het dorp iets unieks heeft en een eigen imago creëert. Het hotel zal op het eiland in het spoelmeer gebouwd worden zodat men midden in de natuur kan overnachten en hierbij de omgeving kan beleven. Het hotel zal een schuin dak hebben waarop planten groeien zodat het gebouw vanuit Holwerd nauwelijks te zien is. Op deze manier zal het niet zorgen voor horizonvervuiling. Het hotel zal zowel duurzaam als milieuvriendelijk zijn en hierdoor aansluiten bij de vraag van toeristen die tegenwoordig duurzamer op reis willen. De doelgroep is daarom ook 'actieve eco-toeristen' die zowel gebruik maken van de Healthy voorzieningen als de natuur rond Holwerd. Een andere belangrijke doelgroep zijn de fietsers die gebruik maken van de fietspaden die langs en door Holwerd lopen.

Het uitvoeren van het plan zal ervoor zorgen dat er toeristische inkomsten komen, er meer werkgelegenheid voor bewoners van Holwerd is en dat er meer voorzieningen in het dorp zullen komen waardoor mensen er eerder gaan wonen of blijven wonen. Mogelijk zal het wat drukker worden in Holwerd door een groter aantal toeristen maar dit zal weinig schade toebrengen aan het rustige dorpskarakter.

8. Aanbeveling

Vanuit de benchmark Goeree – Overflakkee is naar voren gekomen dat het belangrijk voor een gebied om zijn eigen imago te creëren en hier voor 100 % achter te staan. Daarom wordt er gefocust op één doelgroep om het imago te versterken en het concept uniek te houden, zo wordt onderscheid gemaakt met andere Hotels en natuurgebieden in Nederland. De mensen (inwoners) moeten betrokken worden bij de projecten en ideeën om draagvlak te creëren en het project te doen slagen. Om ook voor Holwerd een eigen imago te creëren is gekeken naar de huidige trends in de maatschappij in combinatie met het bijzondere UNESCO-natuurgebied bij Holwerd en is gekozen voor een duurzame, milieuvriendelijk en gezond imago.

Vanuit deze visie is het idee van Hotel Healthy Holwerd ontstaan, waarbij gefocust wordt op een specifieke doelgroep. Deze doelgroep zal vooral de actieve eco-toerist zijn die komt voor de natuur, rust en ontspanning en het belangrijk vindt dat de overnachtingsplaats duurzaam en milieuvriendelijk is. Door het Hotel Healthy Holwerd midden in het unieke spoelmeer te plaatsen wordt gezorgd voor een rustige omgeving midden in de natuur. Vanuit het Hotel Healthy Holwerd worden verschillende wandel- en fietsroutes aangelegd die aansluiten op het huidige wandel- en fietsroute netwerk die al door het gebied loopt. Hierdoor kunnen wandelaars en fietsers die een lange afstand afleggen van meerdere dagen overnachten in het hotel en de volgende dag weer vertrekken.

Op deze manier wordt Hotel Healthy Holwerd een nieuw knooppunt waar natuur en gezondheid bij elkaar samenkomen. Voor de mensen die in de buurt van Holwerd willen recreëren is het hotel een verblijfplaats, waar vanuit activiteiten ondernomen kunnen worden. Op deze manier kunnen mensen weer gebonden worden aan het gebied. Momenteel is er geen knooppunt in de buurt van Holwerd waar vandaan iets ondernomen kan worden. Hier gaat Hotel Healthy Holwerd voor zorgen.

Om van Holwerd weer een levend dorp te maken waar veel toeristen op afkomen en waar het inwonersaantal weer zal toenemen, zijn de volgende punten belangrijk om aan te houden:

- **Creëer een eigen imago;** Maak het gebied uniek en bekend door het gebied een imago te horen. In dit geval is het imago: Healthy Holwerd. Zorg ervoor dat mensen bij het woord 'Healthy' gelijk aan Holwerd denken en het dus met Holwerd associëren.
- **Betrek de inwoners bij de planvorming;** Mensen voelen zich betrokken bij de ontwikkeling van hun eigen leefomgeving. Door ze inspraak te geven kan er een plan worden opgesteld waar de inwoners achter staan. Op zal de leefomgeving verbeteren en het draagvlak vergroot worden.
- **Maak van Holwerd een knooppunt;** Zorg ervoor dat mensen vanuit Holwerd activiteiten kunnen ondernemen. Zo kunnen mensen vanuit één punt naar verschillende recreatievoorzieningen.
- **Benut de bijzondere natuur bij Holwerd;** Eén van de sterke punten van Holwerd is de unieke natuur. Kwelders zijn niet overal te bezichtigen en dit zorgt ervoor dat mensen speciaal hiervoor naar het gebied komen. Er liggen hier kansen om meer mensen naar het gebied te trekken.
- **Richt op een specifieke doelgroep;** Vanuit deze visie is het idee van Healthy Holwerd ontstaan, waarbij gefocust wordt op een specifieke doelgroep. Deze doelgroep zal vooral de actieve eco-toerist zijn die komt voor de natuur, rust en ontspanning en het belangrijk vindt dat de overnachtingsplaats duurzaam en milieuvriendelijk is.

Bibliografie

- Berg, A. v. (2013). *Waarom wij natuur nodig hebben*. Amsterdam: Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid. Opgehaald van http://www.agnesvandenbergh.nl/IVN_factsheetNenG_web.pdf
- CBS. (2017, juni 27). *Staline*. Opgehaald van [www.cbsstatline.nl: http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=82339NED&D1=3&D2=745,751&HDR=T&STB=G1&VW=T](http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=82339NED&D1=3&D2=745,751&HDR=T&STB=G1&VW=T)
- Europafietsers. (2015). *North Sea Cycle Route*. Opgehaald van <https://www.europafietsers.nl/fietsroutes/north-sea-cycle-route>
- Holwerd aan Zee. (2017). *Holwerd Culinaire / Culinaire Wadden / pop-up restaurant*. Opgehaald van <https://www.holwerdaanzee.nl/nld/living-lab/onderzoeksthemas/holwerd-culinaire-culinaire-wadden>
- Noard-fryslan butendyks. (2017, mei 30). Opgehaald van www.itfryskegea.nl: <http://www.itfryskegea.nl/Natuurgebied/Noard-Fryslan-Butendyks/>
- Plant-info.com. (2016). Opgehaald van <http://www.plant-info.com/kustplanten.html>
- Recron Innovatie Campagne. (2010). *Brand Strategy Research model*. Opgehaald van <http://www.recroninnovatiecampagne.nl/nl/informatie/onderzoek-dagrecreatie/brand-strategy-research-model>
- UNESCO. (2017, juni 12). *Waddenzee*. Opgehaald van www.unesco.nl: <https://www.unesco.nl/en/erfgoed/waddenzee#zoom=3&lat=53.3598&lon=5.6594&layers=TB>
- Vitamine zee. (2008, augustus 21). Opgehaald van www.theoptimist.nl: <http://theoptimist.nl/vitamine-zee/>
- Waddendelicatesse . (2017). *Waddenschoon*. Opgehaald van <http://webshop.waddendelicatesse.eu/product-categorie/waddenschoon/>
- Waddenmarktplaats. (2017). *Webwinkels producten*. Opgehaald van <http://www.waddenmarktplaats.nl/category/webwinkels-producten/>

Bijlage factsheet Holwerd aan Zee